

Landbruksdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Landbruksdepartementet	
Saksnr.: 2003/2197	Doknr.: 74
Mottatt: - 9 SEPT 2003 MP/SPH	
Saksbeh.: KNY	Ark.: 66
Kopi:	Avskr.:

Om Avgift - og gebyrfinansiering av matforvaltningen

Om Høringsnotat – hjemler for finansiering av matforvaltningen samt tekniske lovtilpasninger i dyrevernloven og dyrehelsepersonelloven

Vi viser til departementets brev av 10. juli då. og til departementets brev av juli då., mottatt av oss 17. juli då. om de 2 ovennevnte saksforhold.

NHO har ved flere tidligere anledninger tilkjennegitt sine oppfatninger om departementets forslag til finansiering av matforvaltningen i Norge. I vårt brev til departementet av 21. mars då. fremholdt vi at departementet anvender et annet tilsynsbegrep enn regjeringen gjør i Stortingsmelding nr. 17 (2002-2003) om statlige tilsyn ved at departementet i sitt tilsynsbegrep utvider dette til nær all lovforvaltning. Når et slikt tilsyn skal finansieres av sine "brukere" medfører det ikke bare ekstra kostnader næringslivet verken kan eller skal ha, men også en prinsipielt ny måte å finansiere statsforvaltningen på.

For NHO er brukerbegrepet anvendt på denne måten vanskelig å forstå idet alle lovers hensikt er å regulere pliktsubjekter. Et system hvor disse pliktsubjektene generelt kalles "brukere" både av lovene og av de etater som har tilsynsansvaret med dem, med spesifikk avgiftsplikt utom ordinære skatter og avgifter, vil få konsekvenser langt utover matforvaltningen.

Vi minner igjen om vårt brev av 21. mars då. der vi konkluderte som følger:

"NHO mener forslaget har utløst et sterkt behov for en avklaring av hvor grensen mellom virksomhetenes finansieringsansvar og statens ansvar faktisk skal gå. NHO ber derfor departementene om å foreslå hjemmel for tilsynsfinansiering som

- hovedsakelig er forankret i bevilgninger over statsbudsjettet, med unntak av gebyrer og avgifter basert på spesifikke tjenester
- i den grad en virksomhet avgiftsbelastes for utførelse av tilsyn kun belastes kostnader tilknyttet det konkrete tilsyn av denne virksomhet og ikke inneholder noen administrative eller andre kostnader som eksempelvis
- Generell beredskap mot mat/helse - kriser, herunder gjennom å etablere fonds.
  - o Generell kartlegging/overvåking
  - o Administrative støttefunksjoner og kompetanseutvikling
  - o Laboratorietjenester

- o Vitenskapelige vurderinger
- o FOU-basert forvaltningsstøtte
- o Kommunikasjon og samfunnskontakt
- o Regelverksutvikling
- o Møter, forhandlinger, nasjonalt og internasjonalt
- i den grad felles avgifter for bransjer, næringer etc. etableres skal det bare omfatte kostnader tilknyttet tilsynsutøvelse mot denne bransje, næring etc. og ikke inneholde administrative eller andre kostnader som nevnt i foregående punkt.

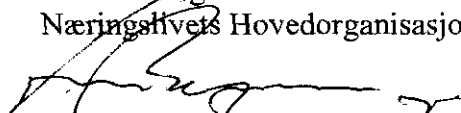
Vi ber videre om at de etablerte finansieringsordninger omarbeides slik at virksomheter med god etterlevelse ikke belastes avgift eller at avgiften reduseres betydelig. Til sist ber vi om at det generelle avgiftsnivå reduseres i takt med den økte effektivisering og kostnadsreducerende forvaltning, som må være et resultat av etableringen av et nytt samlet Mattilsyn.”

NHO registrerer at departementet i revidert budsjett dette år mente at tilsynsfinansiering gjennom avgifter og gebyrer skal kunne inndeke nær alle ovennevnte oppgaver og at ”høringsinstansene i stor grad slutter seg til de mål og hovedprinsipper som ble fremlagt i høringsnotatet” (se side 174, revidert budsjett). NHO kan ikke forstå at Departementet har belegg for denne konklusjonen. En samlet næring med støtte fra NHO har hatt sterke innvendinger mot de prinsippene Departementet legger til grunn for avgift- og gebyrfinansiering av matforvaltningen. Slik vi oppfatter departementets forslag i angjeldende saker er disse fortsatt forutsatt å skulle gi inndekning for forvaltningsoppgaver vi mener næringslivet ikke skal belastes for.

Hva angår vår oppfatning om forslagene konkret, herunder om deres innretning og utforming, viser vi til brev fra Næringsmiddelbedriftenes Landsforening og Fiskeri- og havbruksnærings Landsforening av 22. august då og av 1. september då. til Departementet. Vi vil særlig rette oppmerksomheten på sistnevnte brev mht. statens ansvar for å sikre norske borgere mat, de ulike forslags fiskale karakter mot forskjellige og noe tilfeldige aktører i matmarkedet og Rettsrådets status. Dette kombinert med departementets utvidete oppfatning av begrepet ”tilsyn”, se ovenfor, gir meget uheldige effekter av både faktisk og prinsipiell karakter.

NHO mener det er svært uheldig å gjennomføre slike prinsipielle endringer i tilsynsfinansieringen på enkelte områder. Det er beklagelig at disse spørsmål ikke ble diskutert i forbindelse med behandlingen av St.meld. nr. 17 (2002-2003) om statlige tilsyn. Vi mener at en slik prinsipiell utvidelse av området for gebyrfinansiering må underlegges en vesentlig grundigere saksbehandling, helst i form av egen offentlig utredning. På denne bakgrunn oversendes kopi av dette brev til Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Nærings- og handelsdepartementet og til Finansdepartementet. Vi vil også ta denne saken og de prinsipielle sider av tilsynsfinansiering som saken har avdekket opp med de samme departementer.

Med vennlig hilsen
Næringslivets Hovedorganisasjon

Finn Bergesen jr.
adm.direktør